

**О.Зосімович,
О.Огієнко
ЖДПУ**

РОЛЬ МУЗЕЇВ У СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМАХ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

В освітній програмі студентів історичного факультету Житомирського педагогічного університету ім. І.Франка широко застосовується практика співробітництва з музеями міста. Під час навчання студенти неодноразово відвідують музейні експозиції, і не лише з метою ознайомлення з історичною спадщиною та культурними здобутками нашого народу, але й тому, що знайомство з усіма видами та формами роботи музею входить до обов'язкової програми підготовки фахівців істориків. Така увага до музеїв зумовлена, з одного боку, необхідністю набуття студентами практичних знань та навичок, з другого, переглядом сучасних засад та характеру розвитку самої музейної справи шляхом переосмислення принципів, ідеології та загальних положень музейної діяльності. Сутність змін в сучасних музеях пов'язана із зміною соціальної ролі музею, підвищенням ефективності взаємодії музеїв з суспільством та розуміння його як феномена культури, органічної частини сучасного культурного життя. На сьогодні йде мова про розробку моделі музею, то активно включається в культурне життя суспільства, формує його, а не є лише пасивним відображенням культури, як це було раніше. Музей також стає не лише культурним, але й освітнім центром.

Все це створило підґрунтя для сприйняття та засвоєння середовищем вітчизняних музейних спеціалістів терміну "музейна педагогіка" як поняття, предметом якого є культурно-освітні аспекти музейної комунікації.

Сам термін прийшов до нас і Німеччини, де музейна педагогіка має глибоке коріння, сягаючи рубежу XIX-XX ст. Базові ідеї музейної педагогіки були закладені ще в першій половині XX ст. Спочатку під музейною педагогікою

розумівся особливий напрямок діяльності музею: участь у навчально-виховному процесі школи, створення освітніх програм для дітей. Проте із середини ХХ ст. в Західній Німеччині під впливом теорії музейної комунікації, значно поширеній у той час в США, терміном "музейна педагогіка" стали позначати нову наукову дисципліну, що розглядала проблем и цієї теорії.

Отже, пройшовши еволюцію від певного виду музейної діяльності до наукової дисципліни, музейна педагогіка на сьогодні своїм об'єктом має всі види контактів музею з аудиторією найрізноманітніші способи звернення до людини як учасника процесу музейної комунікації.

Щодо основних напрямків досліджень в сфері музейної педагогіки, то, перш за все, сюди віднесемо проблему освітньої специфіки музею. Її вирішення передбачає відповідь на запитання, навіщо люди ходять до музею, в чому бачать сенс відвідування музею, тобто про роль музею в суспільній свідомості

Не тише суто теоретичною є і проблема ефективності музейної комунікації, адже саме її розв'язання дозволяє долати суттєву диспропорцію між зусиллям домогтися того чи іншого ефекту та реальними результатами впливу музею на людину

Невіддільним від попередніх є і питання вивчення музейної аудиторії. Так, навряд чи можливо ефективно здійснювати свою діяльність без чіткого уявлення про те, до кого звертатися, які особливості, очікування, інтереси тих людей, які приходять до музею чи, навпаки, керуючи його.

Із врахуванням знань про реальну (чи потенційну) аудиторію музейна педагогіка підходить до вирішення наступної проблеми, що має найбільше практичне значення – створення та апробація нових методів і програм для різних категорій відвідувачів

Також до проблем музейної педагогіки відносимо й встановлення оптимальних форм взаємодії і партнерами по культурно освітній діяльності, передовсім, з навчальними закладами.

Отже, сучасний музей стає більш відкритим для відвідувача, фокусує свою увагу на людині. Соціокультурна його роль розглядається якісно ширше. Тож

поряд з визначенням "музей-храм" сьогодні одночасно ставиться визначення "музей-форум".

Таким чином, застосування різноманітних форм музейної педагогіки вбачається сьогодні закономірним і необхідним у використанні в навчальних програмах підготовки не лише істориків, а також фахівців інших спеціальностей.